

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOS „VEIKIMAS KARTU ĮGYVENDINANT ATNAUJINTĄ UGDYMO TURINĮ“ POVEIKIO VERTINIMAS

Programos trukmė – 40 akad. val., iš jų 24 kontaktinės (teorija ir praktika) ir 16 savarankiško darbo akad. val.

Programa parengta siekiant **stiprinti ir palaikyti bendradarbiavimo kultūrą mokykloje diegiant atnaujintas bendrąsias programas** ir buvo įgyvendinama nuo 2023 m. lapkričio 8 iki 2024 m. birželio 4 d. (7 mėnesius).

Programa susidėjo iš 4 teorinių ir praktinių modulių (seminarų, edukacinės išvykos, atvirų pamokų stebėjimo pagal bendrai išdiskutuotą ir susikurtą dokumentą ir aptarimo bei refleksijos dienos, kurios metu, be kitų temų, buvo aptartas ir programos poveikis).

Programoje dalyvavo 20 pagrindinės mokyklos pedagoginių darbuotojų (82 proc. visų mokykloje dirbančių pedagogų), iš jų 16 dalyvavo pilnai visoje programoje, 4 – baigė 75 proc. programos (nedalyvavo viename modulyje iš 4).

Lektoriai – pedagogai praktikai, švietimo vadybininkai, gerai susipažinę su atnaujintu ugdymo turiniu; šalies mokyklos, dalyvavusios atnaujinamų bendrųjų programų diegimo tyrime vadovai, pedagogai.

Siekiant įvertinti KT programos poveikį mokykloje, pagal bendrai išdiskutuotą ir susikurtą dokumentą, lygiagrečiai su programos teoriniais ir praktiniais užsiėmimais, buvo stebimos pamokos „pamokos uždavinio kėlimo, kompetencijų ugdymo veikiant kartu“ aspektu. 2023–2024 mokslo metais stebėtos 27 pamokos ar kitos ugdomosios veiklos, kurias vedė 17 mokytojų, stebėjo 10 pedagogų. Stebėjimo rezultatus apibendrino ir programos baigiamąjį renginį – refleksijos dienos metu – pristatė mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Atvirų pamokų metu buvo stebima:

Mokinių įsitraukimas (kaip skatinami mokiniai dalyvauti): aktyvūs metodai: intriga, garsiniai įrašai, žaidimai, daina, kostiumai, probleminiai klausimai; dėmesys kiekvienam mokiniui – buvo stebėti 35 proc. pamokų.

Kaip skelbiamas pamokos uždavinys: tradiciniu būdu (žodžiu) – 29 proc. pamokų;

Mokymosi uždavinio pateikimo būdas ir supratimo iš(si)aiškinimas AUT kompetencijų ugdymo aspektu: vaizdumas žymint kompetencijas, veiksmožodžiai, nuolatinis sugrįžimas prie uždavinio vykstant pamokai / jai baigiantis;

Kriterijai (užduoties struktūra), iš kurių bus sprendžiama apie rezultato kokybę: aiškūs kriterijai stebėti 80 proc. pamokų; mokiniams buvo siūloma patiems pasirinkti, koku būdu bus pristatomi užduočių atlikimo rezultatai.

Skiriamas ypatingas dėmesys mokymosi sunkumų turintiems vaikams.

Mokiniai reflektuoja savo mokymo(si) patirtį pamokoje:

visi pristatė darbus – 80 proc. pamokų;

mokiniai įvardija, ką naujo išmoko – 39 proc. pamokų;

mokiniai kalba, taiso vieni kitus, drąsiai išsako nuomonę – 30 proc. pamokų;

moka įsivertinti – 14 proc. (nusistato laiką ir norimą pažymį).

Mokytojų praktikos organizuojant grįžtamąjį ryšį:

skatinimai / padėsinimai, sėkmių įvardijimas – 59 proc. pamokų;

siūlomi/aptariami būdai kaip geriau išmokti;

grįžtama prie uždavinio visos pamokos eigoje – 62 proc. pamokų;

pasitelkimas IT įsivertinant (Slido, Kahoot, Canva...)

! Išsikeliami lūkesčiai ir aptariama ar lūkesčiai atitiko pažymį.

Iš ko sužinome, kad mokiniai eina uždavinį išsikeltų kompetencijų link:

mokiniai savarankiški, aktyvūs, dirba su įsitraukimu, tariasi, kelia klausimus - 44 proc. pamokų;

rodo pamokoje susitartą ženklą;
beveik visi pasiruošę atsiskaityti.

Iš ko sužinome, kad mokiniai ugdėsi uždavinyje įsivardytą(-as) kompetenciją(-as):
sužinome iš gerai dalykų pristatytų/įvertintų mokinių darbų – 55 proc. pamokų (vis primenant uždavinyje įsivardytą(-as) kompetenciją(-as));
mokiniai pristato atliktus darbus kitų klasių mokiniams.

Apibendrinant išskirti stipriausi stebėtų pamokų aspektai:

- Tarpdalykinė integracija (pamokos darbo tęsinys kitose veiklose)
- SUP mokinių įtraukimas
- Emocinio klimato palaikymas/darbinga aplinka/juokaujant
- Aiškūs užduočių atlikimo kriterijai
- Mokiniai įtraukiami į uždavinio (kompetencijų) aptarimą
- Įdomi pamokos pradžia
- Mokinių skatinimas ir drąsinimas
- Apgalvota refleksija
- Patyriminė veikla
- Savivaldumo ugdymas

Mokiniai buvo apklausiami panaudojant „Vaikščiojimo ir kalbėjimo vardan mokymosi (angl. Learning walks and talks)“ metodiką. Jos pagalba išskirtos prielaidos sėkmei: kas padeda įgyvendinti AUT:

Mokinių į(si)traukimas. Mokiniai noriai įsitraukia į mokymosi procesą, kai mokyklos lygmeniu:

- kasmet mokslo metų pradžioje vyksta ugdymo plane numatyta „Įsitraukimo į mokymosi savaitė“;

- refleksijų dienos prasidėjus naujam trimestrui (pagal tvarkaraštį dalykų mokytojai 10-15 min. kalbasi su kiekvienu mokiniu individualiai);

- 2–10 klasių mokinių nuolat (mokslo metų pradžioje, pasibaigus trimestrams) pildomi „Asmeninės pažangos lapai“

Mokytojų į(si)traukimas. Įsitraukimą stiprina:

- kvalifikaciniai seminarai ir jų sklaida;

- mokyklos kvalifikacinė programa 2023–2024 m. m. (40 val.) „Veikimas kartu įgyvendinant AUT“

- diskusijos toje pačioje klasėje dirbančių mokytojų (vyko 5, 6, 8 klasėse). Mokytojams tariantis savalaikiai išsiaiškinami mokinių patiriami sunkumai ir numatoma pagalba.

- pamokų stebėjimas AUT aspektu pagal bendrai išdiskutuotą ir susikurtą dokumentą (kovo–balandžio mėn.).

Siūloma atkreipti dėmesį:

- į pilietiškumo kompetencijos ugdymą;

- į uždavinio pateikimo būdus (30 proc. – tradicinis);

- ...“mokiniai įtraukiami į kompetencijų iš(si)aiškinimą..., bet nepasakyta „Kaip?“;

- tik 6 pamokose (22 proc.) nuolat grįžtama prie pamokos uždavinio;

- sektini pavyzdžiai:

1. „...mokiniai svarsto, ką darys toliau su „Ką naujo sužinojo“ (2 pam.)

2. Pamokos pradžioje – lūkestis dėl pažymio, o pabaigoje ar lūkestis atitiko pažymį.

Apibendrinant galime teigti, kad kvalifikacijos tobulinimo programos tikslas: *stiprinti ir palaikyti bendradarbiavimo kultūrą mokykloje diegiant atnaujintas bendrąsias programas* didesne dalimi pasiektas:

- 82 proc. visų mokykloje dirbančių pedagogų aktyviai įsitraukė į programos veiklas;
- pasibaigus KT programai pedagogai teigiamai įvertino bendradarbiavimo tarpusavyje naudą siekiant mokinio pažangos: pastebi, kad skirtingų dalykų mokytojams tariantis savalaikiai išsiaiškinami mokinių patiriami sunkumai ir numatoma pagalba;
- programos teigiamą poveikį patvirtina išskirti stipriausi stebėtų pamokų aspektai: tarpdalykinė integracija (pamokos darbo tęsinys kitose veiklose); SUP mokinių įtraukimas; emocinio klimato palaikymas / darbinga aplinka / juokaujant; aiškūs užduočių atlikimo kriterijai; mokiniai įtraukiami į uždavinio (kompetencijų) aptarimą ir kt.

Parengė Prienų švietimo pagalbos tarnybos metodininkė Oksana Radzvilavičienė ir Prienų r. Išlaužo pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Audronė Ramoškienė.